

MILJØTILLADELSE
til husdyrbruget
beliggende
Matr. 2aa, Lærkeholt By, Skovlund
Tistrupvej (uden nummer)
6823 Ansager

I henhold til 16b i Bekendtgørelse af lov nr. 520 af
1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt den 23. september 2019

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 117152-19

Sagsnr. 19-9199

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	7
3.3	FORUDSÆTNINGER	7
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER	9
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	9
4.5	LUGT	9
4.6	STØJ OG VIBRATIONER	9
4.7	STØV	10
4.8	SKADEDYR	10
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	10
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	10
4.11	LYS	10
4.12	EGENKONTROL	10
4.13	UHELD OG RISICI	11
4.14	OPHØR	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED	14
7.2	AFSTANDSKRAV	15
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	15
7.4	SAMDRIFT	18
7.5	BIAKTIVITETER	18
7.6	INDRETNING	18
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	19
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	20
7.9	AFFALD	20
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE	21
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	21
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	21
7.13	LUGT	22
7.14	STØJ OG RYSTELSER	23
7.15	STØV	23
7.16	SKADEDYR	24
7.17	DØDE DYR	24
7.18	LYS	24
7.19	TRANSPORT	24
7.20	SPILDEVAND	25
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	26
7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	26
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	30

7.24	BAT – AMMONIAK	32
7.25	SAMLET BAT-VURDERING	33
8	EGENKONTROL.....	34
9	NABO- / PARTSHØRING.....	34
10	SAMLET VURDERING	34

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en etablering af dyrehold på Tistrupvej (uden nummer), 6823 Ansager i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at etablering af dyrehold kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Morten Bang Pedersen, Tistrupvej 13, 6823 Ansager, tlf. 2176 8595, m.bang.p@mail.dk
Kontaktperson:	Samme som ovenfor
Husdyrbrugets navn og adresse:	Tistrupvej, 6823 Ansager (afventer adressegodkendelse)
Ejerlav og matrikel nr.:	Lærkeholt By, Skovlund, 2aa
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730002447
CHR-nummer:	Afventer
CVR-nummer:	21721794
Konsulent:	Lisbeth Tønning, SAGRO, tlf. 2018 4809, lit@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 209216, version 3, indsendt den 26. august 2019
Udkast i nabohøring:	3. september 2019
Godkendelsesdato:	23. september 2019

2.2 Baggrund og historik

Der er tale om en nyoprettet ejendom, hvor der ikke tidligere har været dyrehold. Der er ikke tidligere givet miljøgodkendelse til ejendommen.

Morten Bang Pedersen har søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at etablere kviehold på Tistrupvej (uden nummer), 6823 Ansager.

Husdyrbruget vil få tildelt et vej-nummer i forbindelse med byggesagsbehandlingen.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 23. juli 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at der som ansøgt kan etableres dyrehold på Tistrupvej (uden nummer), 6823 Ansager. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder tilladelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der ønskes etableret en stald til kvier på $36 \times 72 \text{ m} = 2.592 \text{ m}^2$ samt en gyllebeholder på 6.220 m^3 .

Der søges om produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1 og figur 4.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 4.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

Gyllebeholder og rør til gyllebeholder

- c. Senest 14 dage før etablering af gyllebeholder, skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Dokumentation for at beholderen inklusiv rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
 - Målfaste tegninger af beholderen inklusiv højde samt rørføringer til- og fra tanken

Senest 2 måneder efter at du har etableret beholderen skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).

Teltoverdækning af gyllebeholder

- d. Ny gyllebeholder skal overdækkes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

- e. Senest 14 dage før etablering af teltoverdækning skal du til Varde Kommune indsende følgende:
 - Højde på gylletank og teltdug
 - Dokumentation for styrke og tæthed af teltdugen (Myndighedssæt/byggeblad fra firmaet, der etablerer overdækningen)
 - Dokumentation for, at gylletankens bund og vægge kan modstå trykket fra teltdugen:
 - Beregning af centerforstærkning - herunder forudsætninger, beregning af maksimalt jordtryk samt kontrol af gennemlokning
 - Tankvægge – en beskrivelse af statisk virkemåde for tankkonstruktionen og en beskrivelse af, at belastningen fra overdækningen ikke vil virke til ugunst for tankkonstruktionen.

Senest 2 måneder efter at du har etableret teltoverdækningen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).

- f. Ny stald må ikke bygges tættere end 30 m fra naboskel til matr. 2a, Lærkeholt By, Skovlund.
- g. Ny gyllebeholder skal bygges og overdækkes med teltdug samtidig med byggeri af ny stald.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal etableres et tæt hurtigvoksende 3-rækket læhegn vest for gyllebeholder og langs den sydlige side af stald ud til Tistrupvej, jf. forslag fra landmand, se figur 2.

Beplantningen skal være etableret senest det følgende efterår efter byggeri af stald og gyllebeholder.

Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter.

Læhegnet skal bestå af både buske og træer.

Se evt. https://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr_13.pdf

Den valgte beplantning må ikke være på listen over uønskede plantearter angivet på miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/>

Beplantningen skal fremstå sammenhængende, dog med mulighed for gennemkørsel.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.5 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.

- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra eventuelle befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Hvis tagvand fra stalden på et tidspunkt ønskes udledt til vandløb eller nedsivet i faskiner, skal der forinden indhentes tilladelse til dette.

4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.12 Egenkontrol

- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.13 Uheld og risici

- a.** Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 21. oktober 2019.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 23. september 2019.

På Varde Kommunes vegne den 23. september 2019

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Lisbeth Tønning, SAGRO, e-mail: lit@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Tistrupvej (uden nummer), 6823 Ansager, 300 m vest for Skovlund, som også er nærmeste byzone, se figur 1.

Der er ingen samlet bebyggelse nærmere end Skovlund.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt, Borgergade 38 og Tistrupvej 11 er begge beliggende ca. 315 fra husdyrbruget, se figur 1.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Tistrupvej 13 og Borgergade 51, som ligger henholdsvis ca. 114 m og ca. 120 m fra husdyrbruget. Se figur 1.

Tistrupvej 13 ejes af ansøger.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Alle afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Varde Kommune stiller vilkår om, at ny gyllebeholder og ny stald ikke må etableres nærmere end 30 m fra skel til matrikel 2a, Lærkeholt By, Skovlund.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Kirkeomgivelser for Skovlund Kirke.
- Åbne landbrugslandskaber
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Område med særlige drikkevandsinteresser

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

Indenfor **kirkeomgivelser** kan der ikke forventes tilladelse, godkendelse eller dispensation til projekter, der væsentligt forringer oplevelsen af kirken i samspil med det omgivende landskab. Indenfor **300 m fra en kirke** må der ikke opføres bebyggelse med en højde på over 8,5 m.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **grundvandsinteresser** har foranstaltninger, der mindsker risikoen for forurening af grundvandet høj prioritet.

Indenfor områder med **særlige drikkevandsinteresser, kildepladser, indvindingsoplande til vandværker og indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen** må der ikke etableres aktiviteter, der kan medføre en risiko for forurening af grundvandet. I tilfælde, hvor der ikke kan findes egnede arealer udenfor disse områder, skal der træffes tilstrækkelige foranstaltninger for at mindske risikoen for grundvandsforurening. Ved udlæg af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en risiko for forurening af grundvandet, skal der tages hensyn til grundvandsbeskyttelse.

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddige i nærheden af husdyrbruget.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Vedrørende kirkeomgivelse

Indenfor kirkeomgivelser kan der ikke forventes tilladelse, godkendelse eller dispensation til projekter, der væsentligt forringer oplevelsen af kirken i samspil med det omgivende landskab.

Varde Kommune vurderer, at der godt kan gives tilladelse til opstilling af ny stald med en højde på ca. 11,5 m og en gyllebeholder med teltdug med en højde på ca. 10,5 m på den forespurgte lokalitet. Den ansøgte bebyggelse vil fremstå lidt lavere end nabo-landbrugsbyggeriet, som har en højde på ca. 12 m. Den eksisterende landbrugsbebyggelse på adressen Borgergade 51 og bebyggelsen i Skovlund vest for selve kirken afskærmer Skovlund Kirke mod syd og vest i forhold til det åbne land.

Afstanden i fugleflugtslinje er ca. 625 meter fra Skovlund Kirke, hvilket betyder, at etableringen af det ansøgte byggeri ikke vil påvirke kirkens nærområde, og bebyggelsens højde vil blive mindsket som følge af afstanden i samspil med, at Skovlund Kirke er placeret i kote 35,5 meter, og at den forespurgte lokalitet på gyllebeholderen og stalden er i kote 31-34.

Derfor vurderes det ikke at påvirke oplevelsen af Skovlund Kirke i samspil med landskabet væsentligt, at der etableres en gyllebeholder og en ny stald på den forespurgte lokaliteten og på baggrund af kirkeomgivelserne skal der ikke opstilles vilkår.

Vedrørende landskab

Ejendommen er beliggende i landskabskarakterområde Varde Bakkeø lige vest for Skovlund by.

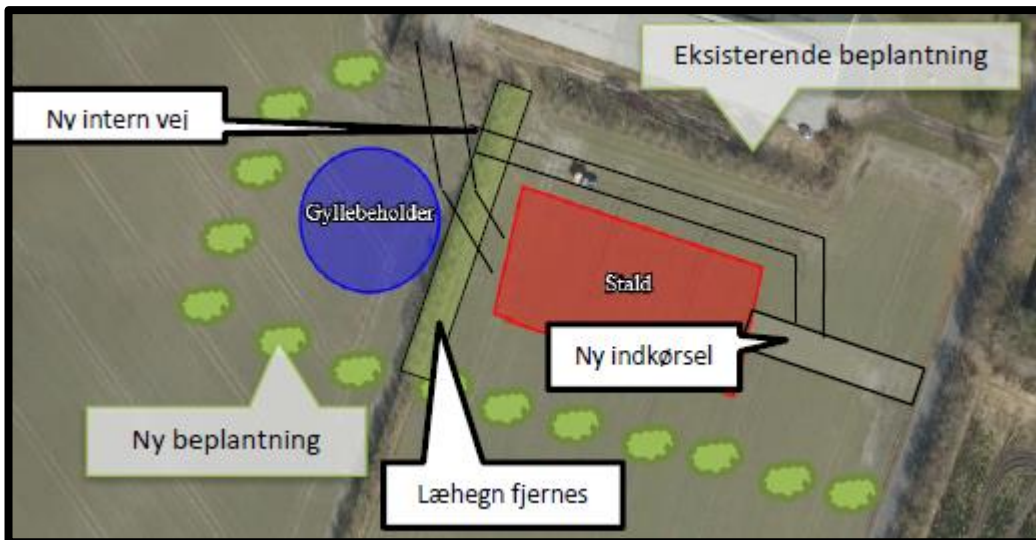
Landskabet på Varde Bakkeø består af større marker der brydes af levende hegn og mindre beplantninger. Det er et åbent landskab med lange kig. Terrænet her på lokaliteten er skrånende sydvest ned mod Lerbæk, der er en mindre bæk, som bryder landskabet med en mere beplantet mosaikstruktur som flere steder er naturbeskyttede.

Den pågældende ejendom er beliggende i et område der i Kommuneplan 2017 for Varde Kommune (KP17) er udpeget som landbrugslandskab. Sådanne landskaber er områder, som er særligt egnet til landbrug, hvor man må forvente at kunne se landbrugsrelaterede bygningsværker, dog er dette område ikke egnet til større landbrug pga. beliggenheden nær Skovlund by.

Det vurderes, at hvis der stilles vilkår om beplantning som landmanden selv har foreslået, vil det tilpasse byggeriet til det omkringliggende landskab.

Beplantning:

- Der skal etableres et tæt hurtigvoksende 3-rækket læhegn vest for gyllebeholder og langs den sydlige side af stald ud til Tistrupvej jf. forslag fra landmand.
 - Beplantningen skal være etableret senest det følgende efterår efter byggeri af stald og gyllebeholder.
 - Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter.
 - Læhegnet skal bestå af både buske og træer.
- Se evt. https://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr_13.pdf
- Den valgte beplantning må ikke være på listen over uønskede plantearter angivet på miljøstyrelsens hjemmeside:
<https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/>
 - Beplantningen skal fremstå sammenhængende, dog med mulighed for gennemkørsel.

Figur 2. Vilkår om beplantning.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- etableringen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Ansøger oplyser følgende:

Ansøger ejer og driver også kvægbruget på Tistrupvej 13, 6823 Ansager. Ejendommene har selvstændige ejendomsnumre og ligger på hver sin matrikel med en afstand på 40 m mellem de nærmeste bygninger mellem de to ejendomme.

Vurdering af, om der er tale om én eller to ejendomme tager altid udgangspunkt i notat af 12. april 1999 fra Skov- og Naturstyrelsen, som beskriver retningslinjer for vurdering af, om der er tale om et eller flere anlæg. Så fremgår det, at udgangspunktet er således, at anlæg til husdyrproduktion på hver selvstændigt matrikuleret ejendom skal vurderes hver for sig.

Anlæggene på de to ejendomme fungerer som uafhængige enheder, idet de ligger adskilt og kan skilles forureningsmæssigt ad, da miljøpåvirkningen fra de to ejendomme beregnes og vurderes hver for sig.

Idet der kun skal være kvier og goldkøer i den nye stald, så er der heller ikke tale om fælles malkestald, på den baggrund vurderes de to ejendomme ikke at være teknisk forbundne. Flytning af varer, foder og dyr mellem de to ejendomme gør ikke de to staldanlæg til ét teknisk anlæg.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Tistrupvej (uden nummer) og Tistrupvej 13. Der ansøges derfor en særskilt miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Tistrupvej (uden nummer). Ejendommene Tistrupvej (uden nummer) og Tistrupvej 13 vil fremover kunne sælges og købes uafhængigt af hinanden.

Varde Kommune kan tilsluttet sig ansøgers redegørelse, og vurderer, at der kan gives en selvstændig miljøtilladelse til Tistrupvej (uden nummer).

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3.

Der etableres en ny ejendom på matriklen. Der etableres ny stald på 2.592 m² og ny gyllebeholder på 6.220 m³. Hertil kommer en ny vej ind til stalden fra Tistrupvej.

Bygning 1

Ny stald på 2.592 m². Stalden forventes bygget i år 2020. Spærrene får en benhøjde på 4 m. Staldens størrelse bliver 36 m x 72 m. Staldens syd og nordside bygges op af et fundament med elementer af fritlagte sten i betonfarve, hvorefter der er gardiner op til tag. Gavl mod vest vil være en pladegavl i rødlig nuance. Gavl mod øst vil være bygget op af røde mursten. Produktionsarealet bliver fordelt på 1.096 m² dybstrøelse og 899 m² sengebåse med spalter (bagskyl / ring-kanal). Produktionsarealet er fremkommet fra byggetegning og oplysninger fra ansøger. Foderbord og areal til opbevaring er ikke en del af produktionsarealet. Nakkebomsarealet indgår ikke i produktionsarealet.

Bygning 2

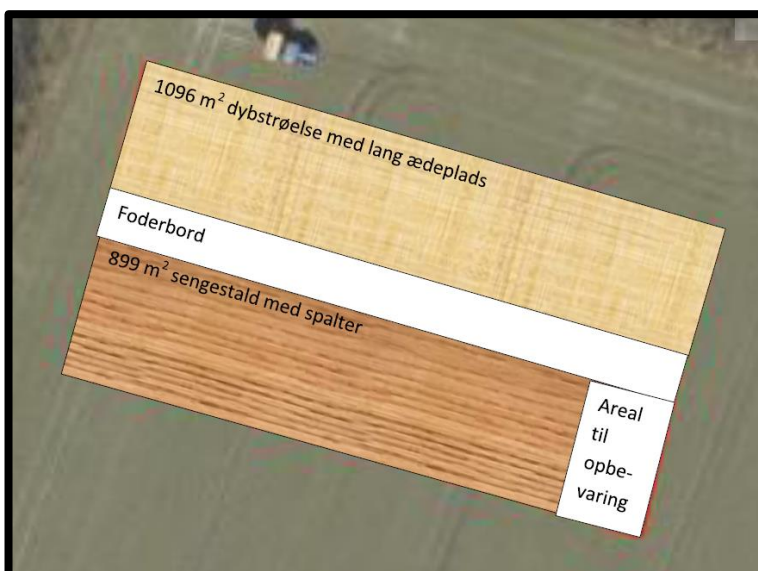
Ny gyllebeholder på 6.220 m³. Gyllebeholder bygges i år 2020 efter staldens vestlige gavl. Gyllebeholderen bliver overdækket. Diameteren på beholderen bliver 39,6 m.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Figur 4. Indretning af ny stald.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Dybstrøelse med lang ædeplads	Malkekøer, kvier og stude	0	0	1.096
1	Sengestald med spalter	Malkekøer, kvier og stude	0	0	899
2	Gyllebeholder	Flydende	0	0	1.227

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Da der er tale om en etablering, er der ingen produktionsarealer i nudriften og 8-årsdriften.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende:

Vand

Vandforbruget på denne ejendom anvendes primært til drikkevand. Lækager identificeres, stoppes og reparerer hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el. Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning og belysning. Af energibesparende teknikker kan nævnes, LED-lys. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Olie

Der er ingen olie på ejendommen.

Kemikalier

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Pesticider

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Medicin

Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affald opbevares i container fra firmaet HCS.

Forbrændingseget affald fra produktionen afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicecenter/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier vil blive opbevaret, håndteret og bortskaffet miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Der er ingen olie på ejendommen.

Varde Kommune gør opmærksom på, at eventuel opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 6.220 m³. Hertil kommer opbevaringskapacitet i gyllekanaler.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny gyllebeholder på 6.220 m³.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

Miljøstyrelsen har udgivet et vejledende byggeblad for gyllebeholdere, Vejledning nr. 13, 2015. I Landbrugets Byggeblad nr. 103.05-04 er beskrevet hvordan rørføringer kan udføres, så de overholder gældende lovgivning.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny gyllebeholder, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før beholderen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at beholderen inklusiv rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
- Målfaste tegninger af beholderen inklusiv højde samt rørføringer til- og fra tanken

Ansøger oplyser, at dybstrøelsen komposteres på stald, hvorefter det køres i markstak.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Foder opbevares i plansiloer og lade på Tistrupvej 13, og her blandes det i fuldfodervogn og køres over og udfodres på Tistrupvej (uden nummer) i tidsrummet 7-7.15 hver dag.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra stald, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med etablering eller udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 248 meter, samlet bebyggelse 162 meter og enkeltbolig 78 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 2.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 2 anderledes end i figur 1.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Borgergade 38	0	FMK	78,6	78,6	365,5	Ja
 Krusbjerg	0	NY	162	162	4481	Ja
 Lærkeholt By, Skovlund	0	FMK	248,7	248,7	345,7	Ja

Tabel 2. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Ny gyllebeholder overdækkes med teltdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Ansøger oplyser, at overpumpning af gylle fra stald til gyllebeholder sker en gang månedligt. Omrøring af gyllebeholder foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Støj

De væsentligste støjkloder på et kvægbrug er fra fuldfodervogn, gyllepumpe, støj fra transporter, m.v.

Fuldfodervognen udfodrer på ejendommen en gang dagligt i tidsrummet kl. 7.00-7.15.

Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver måned, vha. elpumpe. Oprøring af gyllebeholder sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Transporter kan også medføre støj, jf. afsnit om transporter.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at etableringen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

I forbindelse med håndtering af foder og halm i stalden kan der opstå støvgener, det vil dog være begrænset, da det foregår inde i stalden.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af etableringen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at der vil blive udført tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr opbevares overdækket. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr vil blive opbevaret og bortskaffet miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Om natten er der natbelysning i stalden. På staldens østlige gavl vil der blive opsat to væglamper, med svagt lys. Med begrænset lys i og ved stalden, vil der ikke være gene af lys for trafikanter på vejen eller naboer.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Transport

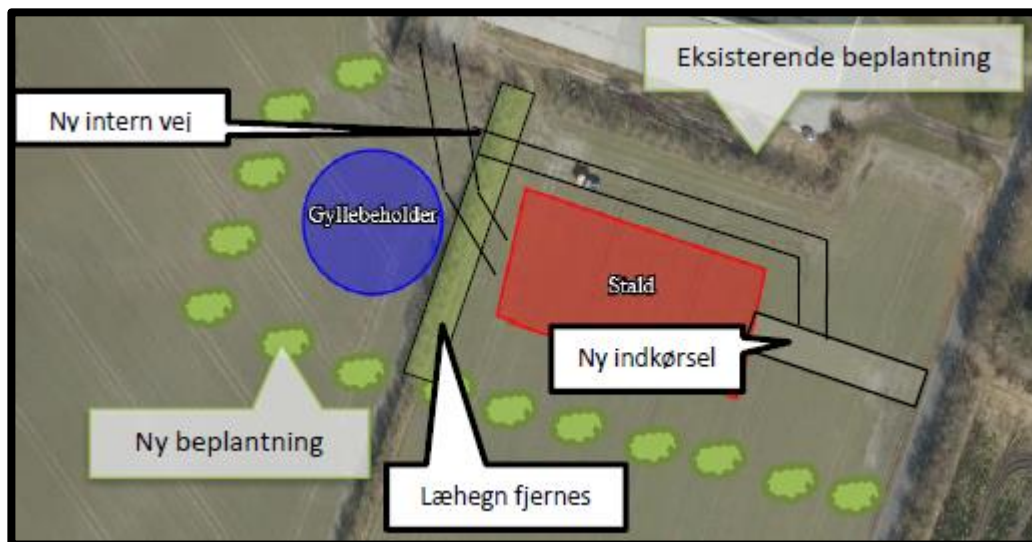
Ansøger oplyser følgende:

Til ejendommen etableres der en ny indkørsel og en intern vej, jf. figur 5.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af døde dyr. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, se tabel 3.

Transport med foder sker på intern vej fra Tistrupvej 13 til stalden på Tistrupvej (uden nummer). Ved den nye gyllebeholder etableres der en ny intern vej med forbindelse til den nye udkørsel på Tistrupvej (uden nummer).

De fleste transporter er med husdyrgødning. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid. Fodertransport er en gang dagligt.

Figur 5. Ny indkørsel og interne veje.

Transporttype	Antal transp./år, Nudrift	Antal transp./år, Ansøgt	Ændring +/-
Husdyrgødning på offentlig vej	0	220	+ 220
Husdyr til/fra ejendommen	0	50	+ 50
Fodertransport med foderblander	0	0	
Døde dyr	0	12	+ 12
Affald	0	12	+ 12
Transporter i alt	0	294	+ 294

Tabel 3. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra husdyrbruget.

Varde Kommune vurderer, at transporterne, samt til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Processpildevand

Afløb i dybstrøelsesboks føres videre til gyllekanal under spaltegulv, hvorfra det pumpes over i den nye gyllebeholder.

Tagvand

Tagvand løber ud på jorden.

Varde Kommune stiller vilkår om, at hvis tagvand på et tidspunkt ønskes udledt til vandløb eller nedsivnet i faskiner, skal der forinden indhentes tilladelse til dette.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser følgende:

For at minimere risikoen for nedsvivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholder, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødnings-regnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen.

Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Der opbevares ikke olie, kemikalier og pesticider på ejendommen.

Gyllebeholder er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholder placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugeskran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod grøften nordøst for ejendommen. Denne kan nem spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 0 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 0 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 2.209 kg kvælstof pr. år, se figur 6.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldfasnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1963,5	245,5	2209,0
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Figur 6. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

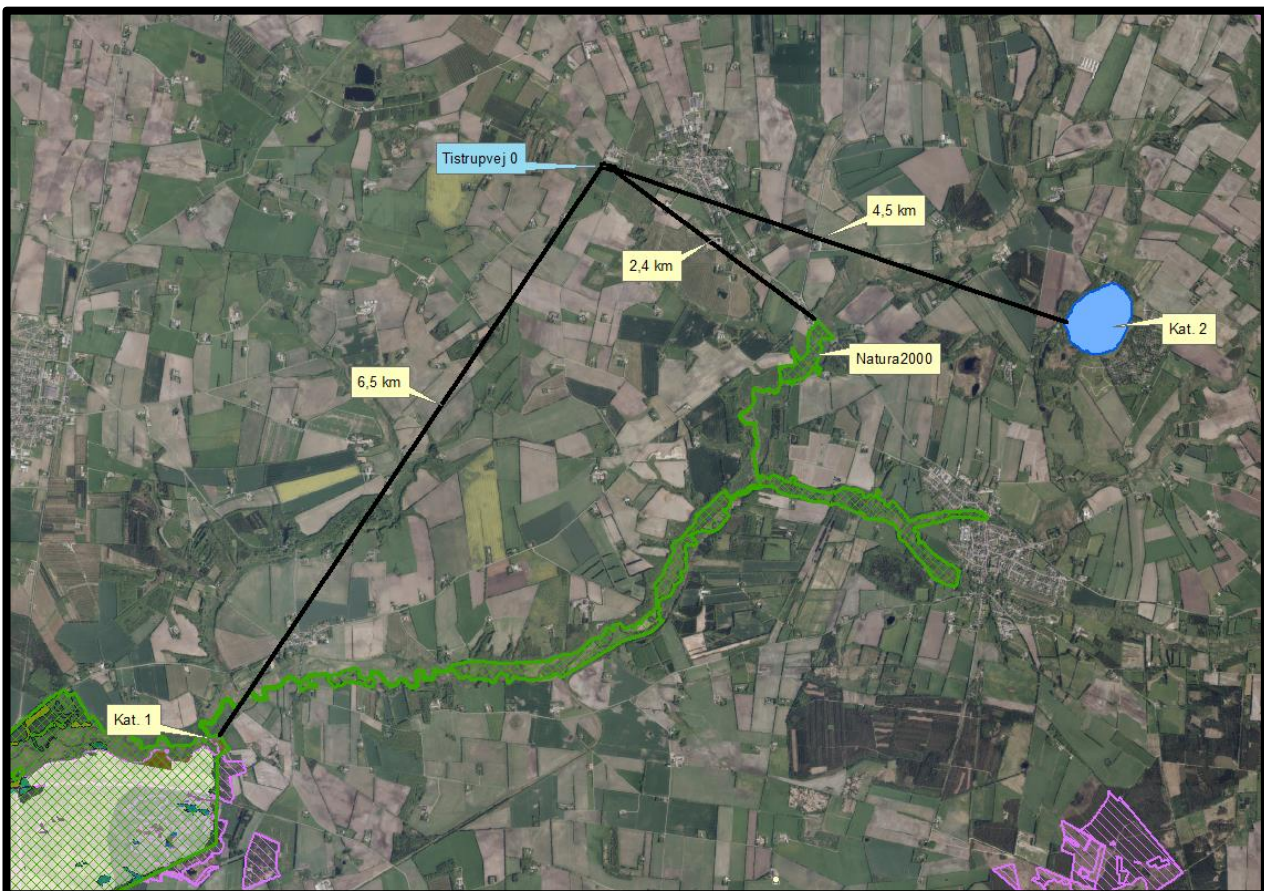
Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er at ny gyllebeholder overdækkes med teltoverdækning.

Tiltaget stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 2,4 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77: *Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde*, se figur 7.

Figur 7. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori-2 naturområde.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 7.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 6,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7.

Det drejer sig om en hede indenfor et internationalt naturbeskyttelsesområde, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 7.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4,5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7.

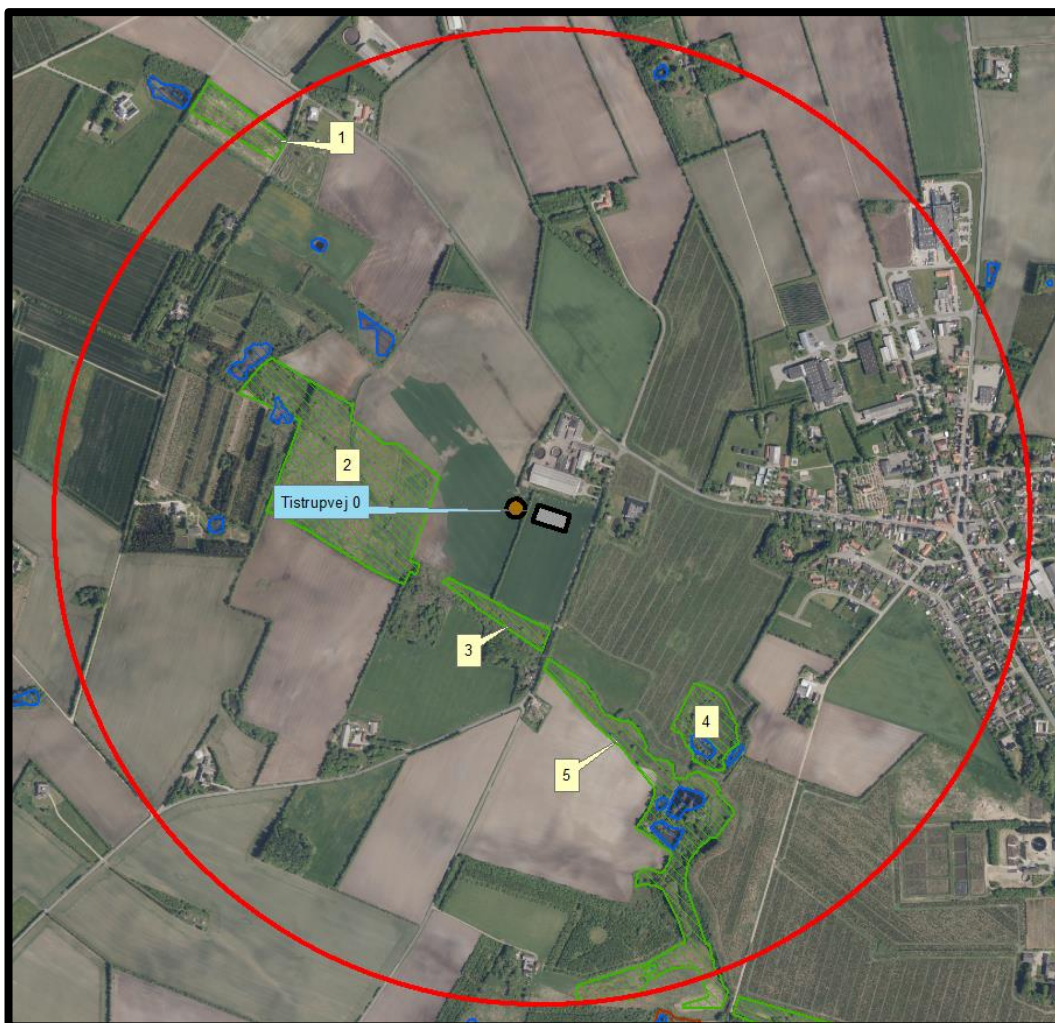
Det drejer sig om en lobeliesøen Kvie Sø.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, se tabel 7.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at etableringen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 8 og tabel 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 8. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Eng	Nej
2	Eng	Ja
3	Eng	Ja
4	Eng	Ja
5	Eng	Ja

Tabel 4. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 5.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 5. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 6. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen heder, moser eller overdrev, se figur 8 og tabel 4.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 4, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 7, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kg N/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kg N/ha	Nudrift, kg N/ha	Ansøgt, kg N/ha
Natura 2000	Ikke	2.400	> 30	L	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Særlig	6.500	5-10	L	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Særlig	4.500	5-10	L	V	0,0	0,0	0,0
2	Ikke	160	> 30	L	Bn	0,0	0,0	1,0
3	Uoplyst	175	Uoplyst	L	Bn	0,0	0,0	0,5
4	Ikke	425	> 30	L	Mk	0,0	0,0	0,2

Tabel 7. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 11 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 enge, se figur 8 og tabel 4. Engene er C-værdisatte og C-målsatte. Varde Kommune har foretaget beregninger over ammoniakdepositionen til 3 nærliggende enge. Der bliver ikke tale om totaldepositioner, som overstiger 1,0 kg N/ha/år. Ammoniak fra anlægget vurderes derfor ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at etableringen ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at etableringen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters

vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at etableringen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 9 km sydvest for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at etablering af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at etableringen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- EU-kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet Ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 8.

Antal m ² og staldsystem/lager	BAT-krav (Kg NH ₃ -N/m ²)	Korrigeret BAT-krav Kg NH ₃ -N/m ²	Total kg NH ₃ -N for produktions-arealet
Bygning 1 (ny stald) 1.096 m ² dybstrøelse	0,84		921
Bygning 1 (ny stald) 899 m ² sengestald m. spalter	0,89		800
1.227 m ² gyllebeholder	0,4		491
Total BAT-Krav for husdyrbruget			2.212
Husdyrbrugets beregnede ammoniakemission			2.209
BAT-kravet er overholdt med			3

Tabel 8. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

Ny stald indrettes med 1.096 m² dybstrøelse med lang ædeplads. Dette staldsystem findes ikke i husdyrgodkendelse.dk. Ifølge vejledningen skal der indsættes det staldsystem, som ligner mest. Det er dybstrøelse. Derfor er der i ansøgningen indsat dybstrøelse.

Ny stald indrettes med 899 m² sengestald med spalter. Dette staldsystem har en højere fordampning end BAT-staldsystemet sengestald med drænet gulv. For at kompensere for den højere fordampning overdækkes ny gyllebeholder med fast overdækning i form af teltdug.

BAT-kravet for projektet er beregnet til 2.212 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 2.209 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 3 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-krav.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at ny gyllebeholder overdækkes med fast overdækning i form af teltdug.

Varde Kommune stiller derfor vilkår om at ny gyllebeholder skal bygges og overdækkes med teltdug samtidig med at ny stald bygges.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- *Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkraft (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen.*
- *Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.*
- *Der overvåges ved gyllepumpning*
- *Der udføres 10-årig beholderkontrol.*

Varde Kommune vurderer at redegørelsen er dækkende.

9 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 301 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 3. – 19. september 2019.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

10 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Etablering og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.